

**Το νομικό πλαίσιο της Διεθνούς Προστασίας στην Ελλάδα και το ορόσημο του
2013**

Π.Δ. 220/2007, Π.Δ. 96/2008, Π.Δ. 114/2010

Διεθνής κριτική & αποτελέσματα.

της Αικατερίνας Γενετζάκη
Project Manager στην Ποσειδωνία ΜΚΟ
Απόφοιτη Διεθνών Σχέσεων & Οργανισμών
του Πανεπιστημίου Αιγαίου
MSc «Διακυβέρνηση, Ανάπτυξη & Ασφάλεια
στη Μεσόγειο» του ιδίου πανεπιστημίου.

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	3
Το νομικό πλαίσιο της διεθνούς προστασίας στην Ελλάδα	4
Προϋποθέσεις για την αναγνώριση διεθνούς προστασίας	4
Συνθήκες υποδοχής και διαβίωσης	4
Διαδικασίες χορήγησης διεθνούς προστασίας	5
Διεθνής Κριτική	6
Υπόθεση Rahimi κατά Ελλάδα	8
Υπόθεση MSS κατά Βελγίου και Ελλάδα	8
Αποτελέσματα	9
Συμπεράσματα	9
Βιβλιογραφία	10

Εισαγωγή

Η διεθνής προστασία παρέχεται σε άτομα τα οποία εγκαταλείπουν τη χώρα τους εξαιτίας των κινδύνων που διατρέχουν σε αυτήν. Η χορήγηση ασύλου αποτελεί υποχρέωση όλων των κρατών όπως προκύπτει από τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 και όπως τροποποιήθηκε από το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης. Η Ελλάδα ως συμβαλλόμενο μέρος στα διεθνή κείμενα του 1951 και 1967 έχει εναρμονίσει αυτές τις διατάξεις στη νομοθεσία της με το νομοθετικό διάταγμα 3989/1959 και τον αναγκαστικό νόμο Ν.389/1968. Αντίστοιχα η Ευρωπαϊκή Ένωση από το 1999 επιχειρεί τη δημιουργία ενός Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου, στα πρότυπα της Γενεύης, στο σύστημα αυτό προβλέπονται κοινοί κανόνες και οδηγίες για ζητήματα διεθνούς προστασίας και μετανάστευσης. Στα νομικά κείμενα της ΕΕ για τη διεθνή προστασία είναι ο κανονισμός Eurodac, που προβλέπει την ύπαρξη μιας κοινής βάσης δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων για τους αιτούντες άσυλο και ο κανονισμός του Δουβλίνου που προβλέπει ποιο κράτος είναι αρμόδιο για την εξέταση μιας αίτησης ασύλου. Ως κανονισμοί έχουν άμεση ισχύ και αφορούν όλα τα κράτη που είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Εντός του ίδιου πλαισίου έχουν δημιουργηθεί και σχετικές οδηγίες προς τα κράτη της ένωσης με σκοπό τη διαμόρφωση ενιαίου καθεστώτος διεθνούς προστασίας, συγκεκριμένα οι οδηγίες περιλαμβάνουν τις διαδικασίες ασύλου, τις συνθήκες υποδοχής αιτούντων και τα κριτήρια χορήγησης διεθνούς προστασίας. Το πρόγραμμα της Χάγης, το 2005, ζητά από όλα τα κράτη της ΕΕ να προσαρμόσουν τις προαναφερθείσες οδηγίες, στην εθνική τους νομοθεσία, με τα ελάχιστα κοινά πρότυπα.

Στην παρούσα εργασία εξετάζεται το νομικό πλαίσιο της διεθνούς προστασίας στην Ελλάδα μέχρι την περίοδο του 2013, κατόπιν παραθέτεται η κριτική που ασκήθηκε στη χώρα και δευτερευόντως αναλύονται τα αποτελέσματα που επέφερε στην Ελλάδα η εν λόγω κριτική. Για την εκπόνηση της εργασίας χρησιμοποιήθηκαν πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές.

Πίνακας 1: οδηγίες και κανονισμοί του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος για το Άσυλο.

ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΣΥΛΟΥ. Διαδικασία που ακολουθούν τα κράτη για διαδικασία ασύλου	2005/85/ΕΚ	Νέα 2013/32/ΕΕ
ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ. Συνθήκες διαβίωσης, τροφή, υγειονομική περίθαλψη.	2003/9/ΕΚ	Νέα 3013/33/ΕΚ
ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ. Καθορισμός κριτηρίων χορήγησης διεθνούς προστασίας και δικαιωμάτων.	2004/83/ΕΕ	Νέα 2011/95/ΕΕ
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΟΥΒΛΙΝΟΥ. Ποιο κράτος είναι αρμόδιο για την εξέταση μιας αίτησης ασύλου.	344/2003 (Δουβλίνο II)	Νέος 604/2013 (Δουβλίνο III)
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ EURODAC. Ευρωπαϊκή βάση δεδομένων δακτυλικών αποτυπωμάτων για το άσυλο.	2725/2000	Νέος 603/2013

Το νομικό πλαίσιο της διεθνούς προστασίας στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα τη δεκαετία του 2000 παρατηρήθηκε αύξηση μεταναστών και συνεπώς η ανάγκη δημιουργίας νομοθετικού πλαισίου για τη μετανάστευση ήταν επιτακτική. Σημαντικός ήταν ο νόμος 3386/2005 για τις άδειες διαμονής και την κοινωνική ένταξη αυτών. Όμως δεν υπήρχε μέριμνα για τους παράτυπα εισερχόμενους μετανάστες όπου μέχρι το 2005 οι αιτήσεις ασύλου, που πραγματοποιούσαν, απορρίπτονταν¹. Μετά το 2005 θεσπίζονται στην Ελληνική νομοθεσία, μέσα από προεδρικά διατάγματα, τα ελάχιστα κοινά πρότυπα των οδηγιών της ΕΕ για τη διεθνή προστασία.

Πίνακας 2: Εφαρμογή των οδηγιών της ΕΕ από την Ελλάδα (ελάχιστα κοινά πρότυπα).

Απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων ασύλο.	Π.Δ. 220/2007	Συμμόρφωση με οδηγία 2003/9/ΕΚ
Προδιαγραφές για τις διαδικασίες χορήγησης διεθνούς προστασίας.	Π.Δ. 90/2008 (τροποποιήθηκε) Π.Δ. 81/2009 (τροποποιήθηκε) Π.Δ. 114/2010	Συμμόρφωση με οδηγία 2005/85/ΕΚ
Προϋποθέσεις αναγνώρισης ως πρόσφυγες. Κριτήρια.	Π.Δ. 96/2008	Συμμόρφωση με οδηγία 2004/83/ΕΚ

Προϋποθέσεις για την αναγνώριση διεθνούς προστασίας

Όπως προκύπτει σύμφωνα με το πδ 96/2008 καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Για το καθεστώς του πρόσφυγα² χορηγείται πενταετή άδεια παραμονής όταν συντρέχουν φόβοι δίωξης, σε άτομα, εξαιτίας της θρησκείας, της εθνικότητας, της φυλής, της συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή λόγω των πολιτικών πεποιθήσεών τους. Το καθεστώς επικουρικής προστασίας³ είναι παρόμοιο με το προηγούμενο εφόσον χορηγείται όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι βλάβης για χρονικό διάστημα τριών ετών. Τέλος η παραμονή για ανθρωπιστικούς λόγους δίνεται σε πρόσωπα που δεν μπορούν να επιστρέψουν για λόγους ανωτέρας βίας στη χώρα καταγωγής τους για ένα μέχρι δύο έτη⁴. Οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας αποκτούν άδειες διαμονής, ταξιδιωτικά έγγραφα και έχουν το δικαίωμα ενημέρωσης για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους σε γλώσσα που κατανοούν.

Συνθήκες υποδοχής και διαβίωσης

Για τους αιτούντες και δικαιούχους ασύλου ορίζονται, σύμφωνα με το πδ 220/2007, οι συνθήκες υποδοχής και διαβίωσης τους. Οι αρμόδιες αρχές δεσμεύονται να ενημερώνουν τον αιτούντα σε γλώσσα που κατανοεί, για θέματα σχετικά με τη διαδικασία εξέτασης της αίτησης, τη νομική υποστήριξη, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχει. Από τη στιγμή που καταβάλλεται η αίτηση διεθνούς προστασίας, χορηγείται δελτίο αιτήσαντος ασύλου (η λεγόμενη ροζ κάρτα), το οποίο ανανεώνεται κάθε έξι μήνες. Ο αιτών εάν δεν είναι σε θέση να καλύψει τις βιοποριστικές του ανάγκες έχει δικαίωμα συμμετοχής, έως ένα έτος, σε κέντρο φιλοξενίας. Εάν δεν φιλοξενηθεί του

¹ Σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα 61/1999 αναγνώριση αλλοδαπού ως πρόσφυγα.

² Σύμφωνα με τη Συνθήκη Γενεύης και το πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης.

³ Σύμφωνα με την οδηγία της ΕΕ.

⁴ Σύμφωνα με την Εθνική νομοθεσία του προεδρικού διατάγματος 114/2010.

παρέχεται οικονομική βοήθεια για την κάλυψη των βασικών βιοποριστικών του αναγκών. Επιπλέον ο αιτών μπορεί να αποκτήσει δικαίωμα στην εργασία, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και την συμμετοχή στην εκπαίδευση όταν πρόκειται για ανήλικα μέλη. Για τους ασυνόδευτους ανήλικους προβλέπεται ειδική μέριμνα για τη διασφάλιση των αναγκών στέγασης και εκπροσώπησής τους. Τέλος μπορούν να έχουν ελεύθερη κυκλοφορία όπως ορίζεται, σε αυτούς, από τις αρχές.

Διαδικασίες χορήγησης διεθνούς προστασίας

Οι διαδικασίες χορήγησης διεθνούς προστασίας ορίζονται σύμφωνα με το πδ 114/2010, το οποίο, αντικατέστησε κάποιες αδυναμίες των προηγούμενων διαταγμάτων. Παρόλα αυτά οι αιτήσεις συνεχίζουν να εξετάζονται, σύμφωνα με το διάταγμα, από τις αστυνομικές αρχές. Κατά την αίτηση ασύλου χορηγείται στον αιτούντα η λεγόμενη ροζ κάρτα στην οποία επισυνάπτεται η φωτογραφία του. Με την κάρτα αυτή κατοχυρώνεται το δικαίωμα παραμονής στη χώρα όπως επίσης και τα δικαιώματα που παρατηρήσαμε ανωτέρω μέχρι τη λήψη της απόφασης των αρμόδιων οργάνων. Κατά τη διεξαγωγή συνέντευξης στην πρωτοβάθμια διαδικασία ασύλου, εξετάζεται η αίτηση και σε διάστημα έως έξι μηνών εκδίδεται η απόφαση. Σε περίπτωση έγκρισης χορήγησης ασύλου, η ροζ κάρτα αντικαθίσταται με λευκό έντυπο άδειας παραμονής. Εάν απορριφθεί ο αιτών έχει το δικαίωμα προσφυγής κατά της απόφασης στην, τριμελή, Επιτροπή Προσφύγων. Η Επιτροπή προσφύγων θα εξετάσει την αίτηση σε δεύτερο βαθμό. Στην περίπτωση που την απορρίψει, ο αιτών πρέπει να αποχωρίσει από τη χώρα μέσα σε διάστημα λιγότερο των τριών μηνών. Στις διαδικασίες χορήγησης διεθνούς προστασίας υπάρχουν διατάξεις που προβλέπουν ειδικότερη μεταχείριση στους ασυνόδευτους ανήλικους και τα θύματα βασανιστηρίων.

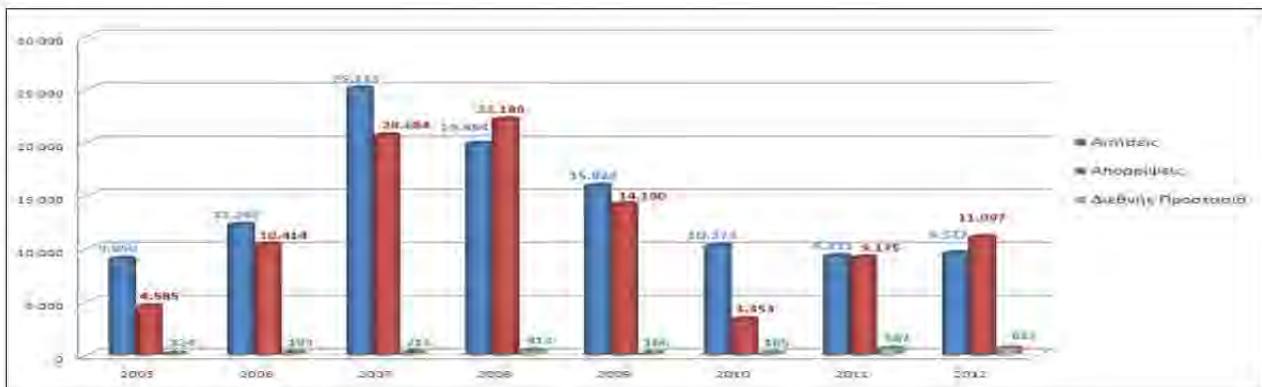
Διεθνής Κριτική

Παρά τη δημιουργία ενός νομικού πλαισίου που ενσωμάτωνε τα ελάχιστα κοινά πρότυπα της ΕΕ για τη διεθνή προστασία, η κατάσταση ασύλου στην Ελλάδα παρουσίαζε πολλές ελλείψεις στη λειτουργία της, προκαλώντας διεθνή κριτική και προβληματισμό στην Ευρώπη. Συγκεκριμένα για το σύστημα ασύλου παρατηρήθηκαν:

- Δραματικές ελλείψεις προσωπικού και υποδομών με αποτέλεσμα οι αιτούντες να μην έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης, για την καταγραφή της αίτησης ασύλου, επί παραδείγματι η Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής δέχεται 20 αιτήσεις χορήγησης ασύλου την εβδομάδα. Πράγμα που δημιούργησε πρόβλημα, εφόσον η μη δυνατότητα υποβολής ασύλου συνεπάγεται με παράνομη παραμονή και οδηγεί σε απελάσεις.
- Το προσωπικό το οποίο εξετάζει τους αιτούντες ασύλου δεν είναι εξειδικευμένο, συγκεκριμένα όλη η διαδικασία έχει ανατεθεί στις αστυνομικές αρχές χωρίς να προηγηθεί η απαραίτητη εκπαίδευση. Γίνεται αμέσως κατανοητό πως η αστυνομία δεν δύναται να εξετάζει ποιοτικά τις αιτήσεις, εφόσον είναι πέρα από τις αρμοδιότητές τις.
- Έχουν σημειωθεί καθυστερήσεις στη διαδικασία διεξαγωγής της συνέντευξης και της λήψης αποφάσεων, καθώς στα τέλη του 2010 εκκρεμούν 47.000 αιτήματα.

Η κακή λειτουργία του συστήματος αποδεικνύεται από τα μεγάλα ποσοστά απορρίψεων των αιτήσεων χορήγησης διεθνούς προστασίας την περίοδο 2005-2012. Αξιοσημείωτο είναι ότι απορρίφθηκαν και αιτήσεις ατόμων που βρίσκονταν σε κίνδυνο εξαιτίας των ένοπλων συρράξεων στη χώρα τους⁵.

Πίνακας 3: Αποτελέσματα αιτήσεων για χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας για τα έτη 2005-2012.

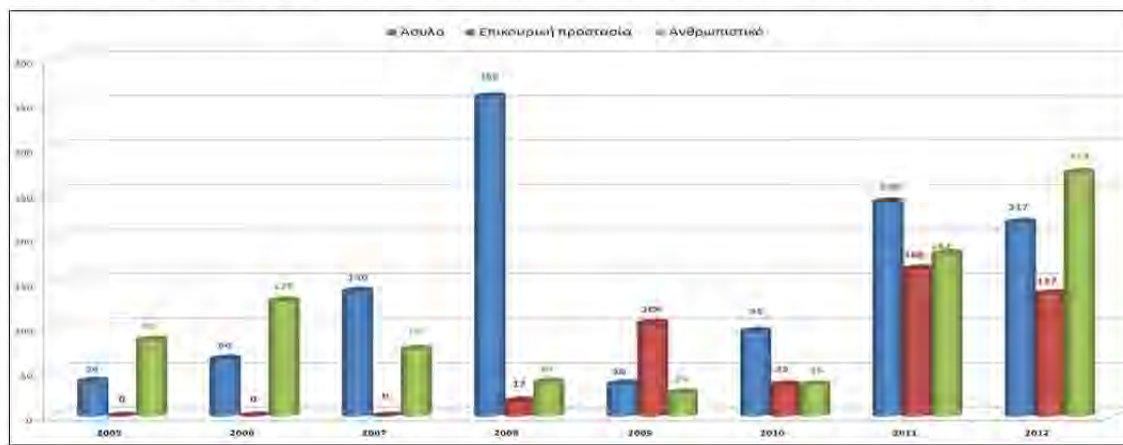

(Πηγή: astynomia.gr)

Οι λίγες αιτήσεις που εγκρίθηκαν για διεθνή προστασία μοιράστηκαν ως εξής: Χορήγηση ασύλου, χορήγηση επικουρικής προστασίας και παραμονή για ανθρωπιστικούς λόγους.

⁵ Ένοπλη σύγκρουση μπορεί να διεξάγεται σε ένα κράτος αλλά να πλήττει συγκεκριμένες περιοχές. Εδώ εννοούμε ότι μπορεί να απορρίφθηκαν αιτήσεις ατόμων που προέρχονταν από περιοχές της χώρας που βρίσκονταν σε άμεσο κίνδυνο.

Πίνακας 4: Ανάλυση χορήγησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας για τα έτη 2005-2012.

(Πηγή: astynomia.gr)

Όσον αφορά τις συνθήκες υποδοχής αιτούντων είναι αξιοσημείωτο ότι:

- τα κέντρα υποδοχής είναι γεμάτα και οι άνθρωποι διαμένουν σε κακές συνθήκες, με τις υποδομές να είναι ακατάλληλες.
- Επιπλέον η κράτηση των ανθρώπων που δεν φέρουν έγγραφα ταυτοποίησης (διοικητικοί κρατούμενοι) είναι ένα σύνθετο φαινόμενο από τις ελληνικές αρχές. Η κράτηση, σε καταστήματα κράτησης, πραγματοποιείται για μεγάλη διάρκεια, σε άθλιες συνθήκες, χωρίς να υπάρχουν διαφορετικοί χώροι για τις γυναίκες και τους ανήλικους, όπου οι τελευταίοι στερούνται δικαιώματα μόρφωσης. Επίσης υπάρχουν λίγα κρεβάτια, βρώμικα σκεπάσματα καμία υγειονομική πρόσβαση και καμία ενημέρωση για τα νομικά τους δικαιώματα. Τέλος έχουν σημειωθεί γεγονότα όπου μετανάστες δεν είχαν προαλιστεί για τέσσερις μήνες⁶.

Οι απάνθρωπες αυτές συνθήκες οδηγούν τους πρόσφυγες να εγκαταλείπουν την Ελλάδα, χωρίς να κάνουν αίτημα ασύλου, πηγαίνοντας σε άλλα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αδυναμία ελέγχου των συνόρων της Ελλάδας προκαλεί αντίδραση της ΕΕ, η οποία επιστρέφει τους μετανάστες πάλι πίσω, σε συμμόρφωση στον κανόνα του Δουβλίνου II.

Οι ανωτέρω διαπιστώσεις έχουν προκύψει από διεθνείς φορείς. Συγκεκριμένα το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) έχει καταδικάσει την Ελλάδα σε αρκετές υποθέσεις που αφορούν την κράτηση των αιτούντων άσυλο σε απάνθρωπες συνθήκες και τις ελλείψεις στη διαδικασία ασύλου.

Πίνακας 5: Υπόθεσεις ΕΔΑΔ κατά Ελλάδα.

Υποθέσεις ΕΔΑΔ	Απάνθρωπες συνθήκες κράτησης	Ελλείψεις στη διαδικασία ασύλου
M.S.S. (30696/09)	✓	✓
A.A. (12186/08)	✓	
S.D. (53541/07)	✓	
R.U. (2237/08)	✓	✓

⁶ Κατά παράβαση του άρθρου 13 παράγραφος 2 και 6 του προεδρικού διατάγματος 114/2010.

Ahmade (50520/09)	✓
Rahimi (8687/08)	✓
Horshill (70427/11)	✓
Chkhartishvili (22910/10)	✓
A.F. (53709/11)	✓

Υπόθεση Rahimi κατά Ελλάδας

Στην υπόθεση Rahimi κατά Ελλάδας, προσφυγή με αρ. 8687/08. Ο ανήλικος Αφγανός υπήκοος μετά το θάνατο των γονιών του σε ένοπλες συγκρούσεις στο Αφγανιστάν έφυγε από τη χώρα και έφτασε στη Μυτιλήνη. Τον Ιούνιο του 2007 συνελήφθη και κρατήθηκε στο κέντρο της Παγανής με σκοπό την απέλασή του. Τον Ιανουάριο του 2008 προσέφυγε στο δικαστήριο και κατήγγειλε την Ελλάδα για απάνθρωπες και ταπεινωτικές συνθήκες κράτησης εφόσον δεν του είχε επιτραπεί καμία επαφή με τον έξω κόσμο και βρισκόταν στον ίδιο χώρο με ενήλικες. Επιπλέον δεν υπήρχε καμία μέριμνα για ενημέρωση, συνοδεία και νομική κάλυψη. Στις 5 Απριλίου 2011 η Ελλάδα καταδικάστηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την παράνομη κράτηση ασυνόδευτου ανήλικου στο κέντρο κράτησης της Παγανής στη Λέσβο.

Υπόθεση MSS κατά Βελγίου και Ελλάδας

Το Σεπτέμβριο του 2010 έγινε ακρόαση της υπόθεσης MSS κατά Βελγίου και Ελλάδας (αρ. 30696/09). Ο Αφγανός κ. MSS έφυγε από το Καμπούλ και έφτασε το 2008 στη Μυτιλήνη, όπου και του πήραν αποτυπώματα. Κρατήθηκε για μια εβδομάδα σε άθλιες συνθήκες και έλαβε εντολή να αφήσει τη χώρα χωρίς να έχει πρόσβαση στο αίτημα ασύλου. Στη συνέχεια κατέφυγε στο Βέλγιο όπου οι Βέλγοι τον ταυτοποίησαν και τον έστειλαν πίσω κατ εφαρμογήν του Δουβλίνου II. Στην Ελλάδα κρατήθηκε ξανά για λίγες μέρες σε άθλιες συνθήκες.

Το δικαστήριο αποφάνθηκε, στις 21 Ιανουαρίου 2011, ότι υπήρχαν ελλείψεις στη διαδικασία παροχής ασύλου, εφόσον:

- Δεν υπήρχε δυνατότητα πρόσβασης στο άσυλο από τον ενάγον.
- Προέκυψαν αδυναμίες στην αποτελεσματικότητα και την πρακτική του νόμου για τις διαδικασίες χορήγησης ασύλου ώστε να μην μπορεί να εξετασθεί αποτελεσματικά η αίτηση του.
- Κράτηση σε εξευτελιστικές συνθήκες διαβίωσης⁷ με σκοπό την απέλασή του και υπήρχε φόβος επαναπροώθησης στο Αφγανιστάν χωρίς να εξεταστούν οι λόγοι για τους οποίους έφυγε από την χώρα αυτή.

Βέβαια καταδίκασε και το Βέλγιο το οποίο επαναπροώθησε τον αιτούντα, γνωρίζοντας τις παραβιάσεις που υπέστη και τον κίνδυνο που διέτρεχε στην Ελλάδα.

⁷ Κατά παραβίαση του άρθρου 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του ανθρώπου.

Αποτελέσματα

Μετά την καταδικαστική απόφαση στην υπόθεση MSS πραγματοποιήθηκε μεταρρύθμιση του συστήματος παροχής διεθνούς προστασίας. Τον Ιούλιο του 2011 με το νόμο 3907/2011 δημιουργήθηκε:

- Η ανεξάρτητη Υπηρεσία Ασύλου στην οποία λαμβάνονται οι αποφάσεις πρώτου βαθμού από εκπαιδευμένο προσωπικό.
- Η Αρχή Προσφυγών όπου μπορούν να προσβληθούν οι απορριπτικές αποφάσεις (δευτέρου βαθμού). Εάν απορριφθούν και από τον δεύτερο βαθμό μπορεί να γίνει έφεση στο Διοικητικό εφετείο και τελικώς στο Συμβούλιο της Επικρατείας.
- Τέλος στην Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής που πραγματοποιείται ταυτοποίηση και ιατρικός έλεγχος.

Οι τρεις νέες υπηρεσίες στελεχώνονται με κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό για την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των αιτημάτων. Η λειτουργία τους ξεκίνησε στις 7 Ιουνίου 2013 μαζί με το νέο προεδρικό διάταγμα 113/2013 το οποίο αντικατέστησε το προηγούμενο σχετικά με τις διαδικασίες ασύλου και μετέφερε εκ νέου την οδηγία 2005/85/ΕΚ. Οι διατάξεις των δύο διαταγμάτων για τη διαδικασία ασύλου είναι ίδιες και μόνο οι υπηρεσίες έχουν αναδιαμορφωθεί. Το νέο εθνικό σύστημα ασύλου εξετάζει τις νέες αιτήσεις διεθνούς προστασίας που πραγματοποιούνταν μετά τις 7/6/2013, ενώ οι προηγούμενες αιτήσεις που είχαν κατατεθεί, συνέχιζαν να εξετάζονται από την αστυνομία σύμφωνα με το πδ 114/2010. Η ύπαρξη δύο παράλληλων συστημάτων δημιουργούσε πρόβλημα εφόσον οι συσσωρευμένες αιτήσεις εξετάστηκαν με τις αδυναμίες του προηγούμενου συστήματος, χωρίς οι αιτούντες να ενημερώνονται για την ημερομηνία συνέντευξης οπότε και απουσίαζαν.

Συμπεράσματα

Η Ελλάδα μετά το 2005 ακολούθησε την κοινή ευρωπαϊκή πολιτική ασύλου με την τήρηση των κανόνων του Δουβλίνου, της Eurodac και προσαρμόζοντας τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην εσωτερική της νομοθεσία. Παρόλα αυτά το σύστημα διεθνούς προστασίας που παρείχε κρίθηκε ως ανεπαρκές. Το πλήθος καταδικαστικών αποφάσεων από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μέχρι την περίοδο του 2013, στην ουσία επιβεβαίωσε τις κακές πρακτικές της μακροχρόνιας και παράνομης κράτησης των προσφύγων σε ακατάλληλες συνθήκες διαβίωσης και βέβαια το προβληματικό σύστημα ασύλου που είχε ως αποτέλεσμα την απόρριψη των περισσότερων αιτήσεων. Η καταδικαστική απόφαση MSS κατά Ελλάδας και Βελγίου αποτέλεσε τη θρυαλλίδα ώστε να αλλάξει το 2013 το εθνικό σύστημα ασύλου και να δημιουργήσει τρεις νέες υπηρεσίες, με σκοπό την πιο οργανωμένη διαδικασία χορήγησης ασύλου στους πρόσφυγες. Οι διαφορές στην ποιότητα των δυο συστημάτων είναι αξιόλογες, όμως εξακολουθούν να εντοπίζονται αδυναμίες, διότι κανένα σύστημα δεν μπορεί να είναι αποτελεσματικό και ποιοτικό όσο προκύπτουν πλήθη μεταναστευτικών ροών που θέλουν να μετακινηθούν στην εγγύτερη Ευρώπη και όσο υπάρχει η ανισότητα στην κατανομή του βάρους σύμφωνα με τον κανονισμό του Δουβλίνου II.

Βιβλιογραφία

- Προεδρικά Διατάγματα: πδ.220/2007, πδ.90/2008, πδ.81/2009, πδ.114/2010, πδ.113/2013.
- Νόμοι: Ν.3386/2005, Ν.3907/2011
- Οδηγίες: 2005/85/ΕΚ, 2003/9/ΕΚ, 2004/83/ΕΚ
- Ιστοσελίδα: astynomia.gr
- Ιστοσελίδα: synigoros.gr
- Ιστοσελίδα: minocp.gov.gr
- Ιστοσελίδα: migration.gov.gr
- Σχολιασμός υπόθεσης Rahimi κατά Ελλάδας, Ι. Κοκκινογέννης, Curia.gr, Νομική Εφημερίδα
- Migration in Greece: People, Policies and Practices, Anna Triandafyllidou, ELIAMEP & EUI.
- COURTalks disCOURs, Human Rights Education for Legal Professionals, European Court of Human Rights, 2016.
- Διεθνείς και ευρωπαϊκές πολιτικές για το άσυλο στην Ελλάδα της οικονομικής κρίσης: Κοινωνική ένταξη η κοινωνικό απαρχαιωτ, Λουίζα Κωστούλα, Διπλωματική Διεθνών & Ευρωπαϊκών σπουδών, 2005.
- Δρώντες και παράγοντες στη διακυβέρνηση της μη νόμιμης μετανάστευσης: Συγκριτική ανάλυση των παράτυπων ροών προς την Ελλάδα, Α. Τριανταφυλλίδου, Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό ινστιτούτο & ΕΛΙΑΜΕΠ, 2015.
- Κριτική στην Ελλάδα για το μεταναστευτικό, Β. Beuthner – Α. Καλιτριμιτζής, DW, 2012.
- Υπόθεση MSS κατά Βελγίου και Ελλάδας: Υπόμνημα της Διεθνούς Αμνηστίας στην Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- Ομάδα υποθέσεων MSS κατά βελγίου και Ελλάδας, Γενικά μέτρα συμμόρφωσης της Ελλάδας με τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ σχετικά με τη διαδικασία παροχής ασύλου και τις συνθήκες κράτησης, Η/Exec, 2014.